

nian lletra, una lletra grossa, molt grossa; llegian com aquell qu' enrahona; arrugant el front i parlant devian dir sentencies car parlavan magestuosament.

Els joves enamorats s' havian de posar a las cantonadas a esperar a n' ella per dirli:

—Passiobé!...—rient una miqueta, una miqueta y prou. Traspassarse dir:

—Amor.. —era una insolencia imperdonable.

Aquell era un poble de burgesets: qui era metxe, Doctor i tot, i practicava la Doctoria per sport, anava d' allo més be el sortir de fer el tresillo, el burro ó lo que fos, i anarsen ab olímpica parsimonia a ferla petar una estona a casa la futura victima. Qui era Procurador y procurava passarse lo mes be possible aquesta vall, com totes las valls, llagrimosa. Qui era militar, valent de molta valentia, que com a bon *Aspañol* tenia el rosari de l' esquena fet una dena. Qui era republicá dels mascles; qui era catalanista dels famellas ó dels del «tot-o-ré»; qui rumiava rumiosament al matí el xistos que com a bon betas i-fils havia d' intercalar a la conversa, amb els companys de café, durant la tarde. Qui escrivia processos de causas i qui causas de processos.

Vetaquí que en aquella terra las senyoretas de casas bonas anavan a Barcelona a las festas i veian en la gran ciutat a las que exhibeixen la senyorial magestat concentrada, i es clar!: tornavan al seu poble amb un llustre de *sañorin* que encantava.

Enrahonavan poc perque havian vist qu' a Barcelona, cuan se passeja, tothom procura lluir i res mes, que ja es prou feina. Si mai se dissidían a parlar, valgans Deu i la naiuralesa tota! sembla va que la terra els fes acatament, com que li "recreavan los oïdus!..." Jo, sense sentir las, endevinava com un eco llunyá d' armonias d' ángel no bufador, d' un ángel de veu enciserá com el brunsir de las sagetas qu' amor tira. Ai! quina veu mes preciosa devian tenir!

Vetaquí que 'ls homes d' aquell pobl., com a feina superior a todas las feinas, uns se criticavan als altres: els actius als ensopits, els eternament mandras als que feyan alguna cosa.

Vetaquí que 'ls que may fan res, els intellegents que a altres païssos portan ulleras fumadas perque la potentia llum els cega, els parásits de la crítica, com a turbas famélicas de xerrameca contínua, s' reunían al vol d' una taula de café pera conversar de tot, fins d' art s' atrevían a parlar ells, els terrossos de planas ermas, els rajolers eterns, las plumas forçadas!...

Com que ja t' he dit en aquell poble, qui mes qui menys era sabi, uns s' entretenían a escriurer de política, altres sobre costums, altres de filosofia amb efe minúscula, filosofia ben barata, (filosofia de conferencias) algún qu' altre escrivía versos, ó pensaments boirosos en prosa.

Com que a mes de sabís eran rutinaris tant els qu' escrivían de política, com de costums, com de filosofia ben barata, com els que feian versos, ho feian amb els motllos llegats pels seus pares, abis,

besabis... també de molt talent.

Vetaquí qu' uns cuants joves que duian el cabell llarc y algún fumava am pipa, al millor dia se posaren, animicament impel-lits, a escriure quin en versos que no eran cuartetas ni quintillas, quin en prosa nova, en aquell poble, una prosa que ¡Mare de Deu dels cels y de la terra tota! els sabís no podían entendre de cap manera. Uns temas, unas maneras de dir las cosas!...

I els parásits de la crítica, las turbas famélicas de xerrameca contínua, s' reunían i conversavan de baix-en-baix... i feian anar el cap ritmicament... pausadament...

Dona que no conec: Amb extremituts d' esperansa agónica, la visió am patina de sepulcre va difumirse poc a poc, i al despertarme 'm va semblar sentir repercutir per el ámbits de la meva ánima la sarcástica rialla del sabi estúpit...

P. MASPONS I CAMARASA.

L' ADMETLLER FLORIT

Original de I. Roumanille.

Ah! com te plany, blanch admetller!
Tú n' has florit y la tempesta
los diamants te fa malbé
que t' has posat sobre la testa
massa dejorn, blanch admetller!

Oh admetller meu, me causas dol!
ni una floreta casi 't resta,
y 'l vent que fer no atur' son vol,
romp ton hermós vestit de festa.
¡Oh admetller meu, me causas dol!

Mes que per tú, plorar per mi.
trist trovador, prou me valdria.
Ja las he vist todas marfi
mas esperansas de algún dia;
mes me valdria plorar per mi.

Per primavera l' any que ve
durás cofoy ta blanca vesta;
jo may cap goig recobraré
dels que m' ha pres la sort faresta;
re 'm tornarà a mi l' any que ve.

AGNA DE VALLDAURA...

